SURINAAMSCHE COURANT.

(No. 21.) ZONDAG DEN 12den OCTOBER. (Ao. 1828.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den 3den Aug.* Gisteren is de tiende verjaardag van Zijne Koninklijke Hoogheid Prins *Alexander*, tweeden zoon van hunne Koninklijke Hoogheden den Prins en de Prinses van Oranje op eene plegtige wijze alhier gevierd. Te dien einde hadden hoogstdezelven zich met den verjarenden Prins en met de overige Vorstelijke kinderen, Vrijdag laatstleden, van Soestdijk herwaarts begeven. Prins *Alexander* is, op dien dag, door Z. M. tot Kolonel verheven en tevens met het grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw beschonken. Hoogstdezelve heeft eigenhandig den jongen Vorst met de ridder-orde omhangen en hem den degen aangeboden, onder toewensching, dat hij dien steeds tot eere van het vaderland zou dragen. Des middags ten 12 ure werd er groote parade gehouden, welke door Z. M., Hare K. Hoogheden den Prins van Oranje, Prins *Fredrik* der Nederlanden en de twee oudste zonen van den Prins van Oranje, beide in uniform van kolonel gekleed, als mede door den militairen Gouverneur dezer residentie, onderscheidene Generaals en andere hoofd-officieren, bijwoond werd. De troepen, in bataille gerangschikt, werden door Z. M., hoogstdeszelfs doorluchtige zonen en kleinzonen in oogenschouw genomen, en defileerden daarna voor den Koning en de Prinsen. De jonge Prins van Pruissen, welke de zeebaden te Scheveningen gebruikt, was ook aldaar tegenwoordig en doorliep met Zijne Majesteit de gelederen. De uitmuntende houding der troepen, van welke vele eerst sedert Maart of Mei dezes jaars in dienst zijn getreden, en de juistheid hunner manoeuvres, werden door alle aanwezenden bewonderd, en het behaagde Z. M. hoogstdeszelfs bijzondere tevredenheid deswege aan den commanderenden Kolonel te betuigen. De toevloed bij deze parade was zoo groot, dat de Koning en de Prinsen, die zich derwaarts te voet hadden begeven, bij het komen en henengaan naauwelijks middel vonden zich eenen weg te banen; de wachthebbende curassiers de menigte willende verwijderen, werden daarin echter, op hoog bevel, verhinderd, daar Z. M. zoo als hoogstdezelve zich uitdrukte, niets liever wenschte dan door zijn volk omringd te zijn. Des namiddags was er familie diné aan het paleis van Zijne Majesteit; kort na den maaltijd, begaf de Koninklijke familie zich naar het paviljoen der Koningin aan het strand. Ten bewijze van deelneming aan dezen vreugdedag, woeijen er vlaggen uit de huizen van vele ingezetenen, gelijk ook van de voornaamste publieke gebouwen.

Den 6den Aug. H. K. H. Mevrouw de Prinses *Frederik* der Nederlanden is gisteren voormiddag; ten 11 ure, verlost van eene Prinses. H. K. H. en de jong geborene Prinses bevinden zich welvarende.

De algemeene illuminatie, welke gisteren avond, op uitnoodiging van Burgemeesters en Wethouders heeft plaats gehad, heeft aan de verwachting beantwoord. De hotels van de onderscheidene ministerien, het binnenhof, benevens het stadhuis en onderscheiden particuliere gebouwen, hebben voornamelijk uitgemunt.

(*Rotterd. Courant.*)

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den 2den Aug.* Gisteren waren alhier allerlei ongunstige geruchten in omloop. Men sprak onder anderen veel van het zenden van vloten naar de Midd. Zee en Madeira; van eene buitengewone ligting van het krijgsvolk in Oostenrijk; van het vergrooten der voorgenomen fransche geldleening; van een misverstand tusschen Engeland en Rusland; van een verbond tusschen Rusland en Frankrijk, ten einde Engeland te beletten van hunne plannen omtrent Turkije tegen te werken, en van meer dergelijke slechte tijdingen die echter weinig geloof verdienen.

(*Rotterd. Courant.*)

Mengelwerk.

Het volgend merkwaardig voorbeeld van een Nachtwandelaar, vind men aangeteekend in den Esprit de l'Encyclopedie I. p. 202. sqq.

Mijnheer de Bisschop van Bordeaux zoo wel om zijne deugden als de juistheid en onderscheidenheid zijner kennis, zoo zeer geacht: heeft mij verklaard, dat tijdens hij zich in het seminarium bevond, hij aldaar eenen jongen geestelijken had gekend, welke met het Somnambulisme (Nachtwandelen) was behebt. Begerig om den aard en uitwerking dezer ziekte te kennen, begaf hij zich alle avonden in zijne kamer, zoodra hij ingeslapen was. Hij zag daar onder anderen, dien geestelijken zich wasschen, papier nemen, en preken zamenstellen en schrijven; — wanneer hij eene bladzijde vol geschreven had, herlas hij dezelve zachtjens van het begin tot het einde, als men zulks, het geen zonder het behulp der oogen geschiedde, herlezen kan noemen; indien er dan iets in was hetwelk hem mishaagde, haalde hij hetzelve door, en schreef de verbeteringen er met de meeste naauwkeurigheid boven. Ik zelve heb het begin van een dier preken gezien, welke hij slapende had daargesteld; zij is mij toegeschenen welgenoeg gemaakt te zijn, en in zuivere taal geschreven; er was in dezelve eene door hem ook slapende gemaakte verbetering die verbazend is; op eene plaats had hij *ce divin enfant* geschreven, dezelve overlezende, werd hij van oordeel om het woord *adorable* in plaats van *divin* te stellen; te dien einde schrapte hij het eerste uit en plaatste het tweede er juist boven: daarna begreep hij, dat de *ce*, teregt voor *divin* geplaatst, niet met *adorable* kon gaan; hij voegde dus zeer handiglijk eene *t* achter de voorgaande twee letters, zoo dat men nu las: *cet adorable enfant.* Dezelfde persoon, ooggetuigen dezer gebeurtenis, ten einde te en waren of de Nachtwandelaar bij die gelegenheid eenig gebruik zijner oogen had, hield hem een bordpapier onder zijne kin, zoodanig om hem het gezigt op het papier hetwelk voor hem op tafel lag, te beletten; maar hij vervolgde met schrijven, zonder het gewaar te worden; daarna willende weten waardoor hij van de tegenwoordigheid der voorwerpen welke zich voor hem bevonden oordeelde, nam hij hem het papier waarop hij schreef, af, en vervong dit herhaalde malen door verscheide andere; maar hij bemerkte zulks altijd, om dat die papieren van eene ongelijke grootte waren: want vondt men er een dat volmaakt aan het door hem beschreven wordende gelijk was, dan hield hij het voor het zijne en schreef de verbeteringen op de daarmede overeenstemmende plaatsen van het papier dat hem ontnomen was. Het is door deze wel uitgedachte list dat men het zoo ver heeft kunnen brengen, eenige van zijne nachtgeschriften te kunnen verzamelen. Mijnheer de aartsbisschop heeft de goedheid gehad, dezelve mede te deelen; het meest verwonderingwaardigst onder deze geschriften, is, muziek, welke vrij naauwkeurig is zamengesteld; een rotting diende hem tot liniaal, en met denzelven trok hij de vijf benoodigde regels op eenen gelijken afstand van elkanderen, zette de sleutel, bemollen en diesen op hunne plaatsen, en vervaardigde daarna de nooten, welke eerste alle wit waren, en zoodra hij geëindigd had, werden dezulke die het zijn moesten, door hem zwart gemaakt; de woorden werden onder de muziek geplaatst. Het gebeurde hem eens dezelve in een te groot caracter te hebben geschreven, zoo dat zij niet onmiddelijk onder hunne nooten stonden. Hij ontdekte echter zeer spoedig zijn misverstand, vlakte hetgeen was geschreven uit, en herstelde lager dezen muziek regel met de meest mogelijke duidelijkheid en juistheid.

Eene zeldzaamheid van eenen anderen aard is niet minder opmerkenswaardig. In eenen nacht in het midden des winters, verbeeldt hij zich, aan den oever eener rivier te wandelen en een kind in dezelve te zien vallen, hetwelk zou moeten verdrinken; — de gestrenge koude weerhieldt hem niet om hetzelve ter hulp te snellen. Hij wierp zich plotselings op zijn bed in de houding van iemand die zwemt; hij volgde alle bewegingen daarvan na, en na zich eenigen tijd met deze ligchaamsbeweging te hebben vermoeid, wordt hij in eenen hoek des beds een pakje van zijn deken gewaar, denkt dat dit het kind is, neemt het met de eene hand, en bedient zich van de andere, om zwemmende op den kant der ingebeelde rivier te rug te komen. Hij legt zijn pakje neder, en komt uit het bed bevende en tanden-klapperende even als of hij werkelijk uit eene bevrore rivier kwam; hij zegt den omstanders dat het vriest en dat hij van koude gaat sterven; vraagt een glas brandewijn; men geeft hem een glas van het water hetwelk zich destijds in de kamer bevondt; hij proeft er van, bespeurt het bedrog, en vraagt nog ernstiger om brandewijn, het gevaarvolle van zijnen toestand in overweging gevende; men brengt hem een glas likeur, hij drinkt het met gretigheid uit, en verklaart hierbij veel baat te vinden; hij ontwaakt echter niet, legt zich neder en slaapt nog geruster door.

Dezelfde Nachtwandelaar heeft eene groote hoeveelheid zonderlinge trekken opgeleverd. Wanneer men hem van stof wilde doen veranderen, hem van droevige of onaangename onderwerpen wilde afbrengen, moest men hem slechts met eene penneveder over de lippen strijken, in welk geval hij onmiddelijk het gesprek eene andere leiding gaf.

P.

EDICTALE CITATIE.

Uit krachte van het appointement van dagvaarding bij Edicte *ad valvas curiæ* in dato 8 September 1828, verleend door den Hove van *Civiele en Kriminele Justitie der Kolonie Suriname* op de Rekweste van GAJUS HAJONIDES BROUWER en GERRET JAN LUGARD in hunne kwaliteit en relatie als Executeuren van den Testamente en redderaars van den Boedel en Nalatenschap van nu wijlen JAN JANSEN BROUWER impetranten van Edictale Citatie en eisscher.

Zoo wordt door mij ondergeteekende Eerste Exploicteur dezer Kolonie bij openbare Edicte *ad valvas curiæ* gedagvaard, gelijk ik dagvaar bij dezen alle bekende en onbekende binnenlandsche Crediteuren van den Boedel en Nalatenschap van nu wijlen JAN JANSEN BROUWER ofte elk en een iegelijk die sustineeren eenige actie of pretentie tot lasten voormelden Boedel te hebben geimpetreerden en gedaagdens.

Om te compareeren ter gepriviligeerde Rol van den Hove van *Civiele en Kriminele Justitie der Kolonie Suriname*, welke gehouden zal worden in de maand December 1828, ten einde zich aldaar als Crediteuren of anderzints bekend te maken en hunne pretentien voldoende te verifieeren en de impetranten qq. na accoord bevinding daar aan kunnen voldoen, ofte wel anderzints hunne actien tegens de impetrant qq, binnen den tijd van zes weeken te institueeren op pœne dat bij faute van dien ofte bij non comparitie aan de defaillanten zal geimponeerd worden een *perpetium silentium* ofte eeuwig stilzwijgen tegen de impetranten qq, ofte wel in cas van contradictie voort te procederen als naar regten.

En op dat niemand hiervan eenige ignorantie zouden kunnen of mogen pretenderen heb ik deze gepubliceerd en ge-

affigeerd alhier aan *Paramaribo* dezen 9 October 1828.

N. L. BRAAM.
1e. Expltr.

EDICTALE CITATIE.

Uit krachte van het appoinctement van dagvaarding bij Edicte *ad valvas curiæ* in dato 8 September 1828, verleend door den Hove van *Civiele en Kriminele Justitie der Kolonie Suriname* op de Rekwest van GAJUS HAJONIDES BROUWER en GERRET JAN LUGARD in hunne kwaliteit en relatie als Executeuren van den Testamente en redderaren van den Boedel en Nalatenschap van nu wijlen JAN JANSEN BROUWER impetranten van Edictale Citatie en eissher.

Zoo wordt door mij ondergeteekende Eerste Exploicteur dezer Kolonie bij openbare Edicte *ad valvas curiæ* gedagvaard, gelijk ik dagvaar bij dezen alle bekende en onbekende buitenlandsche Crediteuren van den Boedel en Nalatenschap van un wijlen JAN JANSEN BROUWER ofte elk en een iegelijk die sustineren mogt eenige actie of pretentie ten lasten voornoemde Boedel te hebben geimpetreerden en gedaadens.

Om te compareeren ter gepriviligeerde Rol van den Hove van *Civiele en Kriminele Justitie der Kolonie Suriname* welke gehouden zal worden in de maand Maart 1829 ten einde zich aldaar als Crediteuren of anderzints bekend te maken en hunne pretentien voldoende te verifieeren en de impetranten qq. na accoord bevinding daaraan kunnen voldoen, ofte wel anderzints hunne actien tegens de impetrant qq. binnen den tijd van zes weken te institueeren op pœne dat bij faute van dien ofte bij non comparitie aan de defaillanten zal geimponeerd worden een *perpetium silentium* ofte eeuwig stilzwijgen tegen den impetranten qq. ofte wel in cas van contradictie voort te procederen als naar regten.

En op dat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd aan *Paramaribo* dezen 9 October 1828.

N. L. BRAAM.
1e. Expltr.

ADVERTISSEMENTEN.

TRANSPORTEN.

Den 3e. October 1828. G. A. VAN DER MEE qq. voor T. L. DE SURMON DE BAS, aan T. P. KARSSENHOUT, van de Grond *Altnoch* en *Elisabethoop* in *Saramacca*.

Den 8e, Vendue Mr. aan M. L. VAN BECKER, van het Erf en Gebouwen aan de voorstad *Zelandia* aan de groote Reijweg bekend onder La. A. No. 5.

Paramaribo den 9e. October 1828.

WENTHOLT.
Secr.

AAN DE WEES DESOLATE EN ONBEHEERDE BOEDELS KAMER DEZER KOLONIE, zijn gedevolveerd de navolgende Boedels als van: WIJTSE HOOGTERP, den 10 October 1827; de vrije CAROLINA, zich ook genaamd hebbende LEENTJE van VAN GERRITSEN, den 17 dito; de vrije SERAPHINA van de Wedūwe FOKKE, den 29 dito; G. H. WANTINK, den 5 Nov. 1827, W. SCHÖRCH, den 6 dito; JOSEPH ALPHONSE ROBERT, den 7 dito; Vrouwe C. M. VON NESSELRODE HUGENPOT, gebore DE LEUZE DE LANCIZOLLE, den 23 December 1827.

4e. Advertentie.

Als voren, de Boedels van A. J. BAKHAUSEN, den 7 Januarij 1828; JACOBA CECILIA MENTUA, den 8 dito; HENRI MONTGOMMERIE, den 9 dito; P. A. SPIERING, den 24 dito; CHRISTINA van CATO van OPPERMAN, den 29 dito; MARIA DOROTHEA SMIDT, den 29 dito; Mr. W. MILLANGTON FORBES, den 31 dito; J. A. SIPKES, den 12 Februarij 1828; H. REIJERS, den 14 dito; GUNTHER LANGE, den 16 dito; C. F. STEINHARD, den 18 dito; HENDRINA ELISABETH VIEIRA, den 20 dito; F. A. GREGORIJ, den 21 dito; C. H. LEVEN, den 21 dito; W. ALEXANDER WORSDELL, den 24 dito; F. A. HEUKENSFELDT, den 28 dito; JOHANNES JACOBUS van ADAM, den 8 Maart 1828.

Voorts nog de Boedels van HERMANUS THIEL, zich in de Kolonie genoemd hebbende HERMANUS MARTIJN, wiens Boedel op den 18 Mei 1827, aan de Kamer gedevolveerd, en als zoodanig bij vorige Kouranten geannonceerd is.

3e. Advertentie.

Als voren, de Boedels van COQUETTE van BEUDEKER, gevonden in den Boedel A. J. BAKHAUSEN, den 9 Januarij 1828; JAN GROENEWALD, den 1 April dito; ANNAATJE van CHARLOTTE van BRANDON, den 12 Mei 1828; MARIA ELISABETH WOHLFART, den 14 Junij dito; en W. MAIJN den 16 dito.

Als mede $\frac{1}{16}$ aandeel in de Plantagie *Breda*, aankomende den Heer J. A. VAN SPALL, den 20 April 1828.

2e. Advertentie.

Als voren, de Boedels van HENDRIK MARTINUS BAKKER, en de daar aan behorende helfte in de Plantagie *Schaapstede*, benevens de in den Boedel gevondene Boedel LODEWIJK RELOTIUS, en daar aan behorende helfte in de bovengemelde Plantagie *Schaapstede*, den 6 Augustus 1828; Mr. GERRIT JAN VAN WIJHE, den 6 dito; J. C. C. KREPS, den 12 dito; CONSTANTIA MOUCHEL, den 24 dito; THEESSE GERDES OVERWIEN, den 28 dito; MARGARETHA NEINING, Wed. L. REIBLE, den 9 September 1828; DORA van DINA van STOLTING den 27 dito; en L. ROODENBROEK, den 29 dito.

1e. Advertentie.

En worden uit krachte van het XIV artikel der instructie en ordonnantie voor [illegible], alle die [illegible] voormelde Boedels of aandeel [illegible] mogten hebben, als mede die aan dezelven verschuldigd zijn, aangemaand, om daar van opgave en betaling te doen, binnen den tijd van een jaar, na den dag dat de voorschreeve Boedels aan de Kamer zijn vervallen, op pœne van verstomken te zijn van hun recht en actie tegen Kurators van voormelde Kamer.

Paramaribo den 11e. October 1828.

R. GOLLENSTEDE.
Scriba.

De Baljuw en Commissaris van Policie ad. int. der Kolonie *Suriname*, in ervaring gekomen zijnde, dat de jammerlijke ziekte onder de naam van *Lepra* of *Boasi* alhier bekend, sedert eenigen tijd meerdere voortgang maakt, zoodanig dat niet alleen slaven en vrijlieden, maar ook onderscheidene blanken ingezetenen, meer dan voorheen daarmede worden aangetast, en zulks hoofdzakelijk toe te schrijven is, aan de infractien en geheel uit het oog verliezen der heilzame verordeningen in het Placaat van den 31sten Mei des jaars 1790, ten opzigte dezer afgrijzelijke kwaal daargesteld, — zoo is het, dat de ondergeteekende, als daartoe vooraf door aanschrijving van den Heere President van het Gemeente Bestuur geauthoriseerd en in naakoming van deszelfs instructie, hierbij elk en een iegelijk herinnerd aan voorschrevene Placaat van den jare 1790, en bij dezen tevens adverteert, dat voortaan de strengste maatregelen van wegen het Commissariaat van Policie genomen zullen worden, om niet alleen, een ieder welke door deze ongelukkige ziekte mogte zijn bezocht, te doen opsporen en visiteren, maar de zoodanige, welke (zoodra zulks door de voornoemde visitatie zal zijn geconstateerd) in contraventie der bestaande wetten zich alhier in de Stad *Paramaribo* ophouden, ja zelfs op de publieke straten vertoonen onverwijld te doen opvatten en buiten de Stad transporteren en zich aldaar van alle omgang met andere perzonen voor zoo verre die tot hunne onvermijdelijke bezorging niet nodig zijn, afzonderen.

En op dat niemand van de eerstdaags en vervolgens op onbepaalde tijden te nemene maatregelen van visitatien door de daartoe gecommitteerde bevoegde Geneesheeren, eenige ignorantie zoude kunnen pretenderen, heb ik ondergeteekende vermeent als voren geauthoriseerd, daar aan de nodige publiciteit in de onderscheidene Couranten dezer Kolonie te moeten geven.

Paramaribo den 10e. October 1828.

De Baljuw en Commissaris van Policie ad. int voornoemd,
de MEINERTZHAGEN.

Ingevolge den last vervat in eene resolutie van den *Hove van Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie*, verleend op zekeren Requeste, aan Z. E. den Heere Schout bij Nacht, Gouverneur Generaal over de gezamenlijke Nederlandsche W. I. Bezittingen, ingediend door PHILIP SAMUEL LEIJSNER, CAREL JACOBUS LEIJSNER en JEAN JACQUES LEIJSNER Erfgenamen van wijlen JAN ISAK LEIJSNER, en alzoo Eigenaren van de Koffij Plantaadje *de Morgenstar*, gelegen aan de Rivier *Saramacca*, verzoekende Surcheance van betaling, geregtelijke vervolgingen en executien, voor den tijd van twaaf maanden (welk Request door Hoogstdenzelven aan welgemelden Hove is verzonden, met uitnoodiging van Z. E., om daarop te dienen van consideratien en advijs, en voorts te [illegible], dat hangende de [illegible] geregtelijke vervolgingen blijven in state en Surcheance). Zoo worden bij dezen alle de Crediteuren van gemelde Requestranten opgeroepen, om op Maandag den tienden November e. k. te compareren voor Heeren Commissarissen uit den *Hove van Civile en Kriminele Justitie dezer Kolonie*, die hen, benevens de Requestranten, zullen hooren, en den Rade naar bevinden rapport doen.

Dient voorts ter kennisgeving, dat gemeld Request met bijlage inmiddels ter Griffie van den Hove zal ter visie liggen.

Paramaribo den 11 *October* 1828.

VLIER. Jr.
Procr.

HET AMSTERDAMSCHE KOFFIJ-HUIS.

De ondergeteekende verwittigd zijne begunstigers en het geëerd publiek, dat hij ten zijnen huize aan de *Keizer Straat* bij de Waag, het voormelde Koffij-Huis, voorzien van eene zeer goede Billardtafel, heeft geopend, en beveelt zich in hunne goedgunstige protectie met belofte van civile en prompte bediening.

T. TALL.

Gedrukt te PARAMARIBO ter Drukkerij van J. J. ENGELBRECHT.